

ВТОРО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "СВЕТИ ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ"
ГРАД РАДНЕВО, ОБЩИНА РАДНЕВО, ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА
Раднево – 6260, ул. "Спортна" №3 ☎ 0417/ 8 21 66; 8 22 35; 8
20 66;

e-mail: ou2rad@abv.bg www.ou2radnevo.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

/МИЛЕНА ДИМИТРОВА/

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И
ИНТЕРКУЛТУРНО ВЪЗПИТАНИЕ

Съгласно чл.15, ал. 4 на Наредба 13 от 21.09.2016 г за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование настоящата програма представлява институционална политика за подкрепа и осъществяване на същите и е приета на Педагогически съвет с Протокол №12 от 01.09.2021 г. и утвърдена със заповед на Директора № 1012/03.09.2021 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ НАУЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

1. Настоящата програма определя политиката на Второ основно училище „Св. Паисий Хилендарски“, гр. Раднево при обучението на учениците по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.
2. Във Второ основно училище „Св. Паисий Хилендарски“, гр. Раднево ” обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование се реализира в процеса на придобиване на всички видове училищна подготовка.
3. В настоящата програма се определят начините и формите за обучение и възпитание по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в училището.
4. Програмата е съобразена с реализацията на основните цели, залегнали в стратегията за развитие на училището.
5. Настоящата програма се прилага и по отношение реализацията на дейностите, свързани с работата по Национална програма „На училище без отсъствия“, мярка “Без свободен час”.

II. ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

1. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
2. Развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
3. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
4. Усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

III. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Изграждане на автономна и активна личност, която:

- а) разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
- б) познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глоболизиращия се свят;
- в) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- г) осъзнава и цени своята културна идентичност;
- д) взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
- е) изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
- ж) взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
- з) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
- и) поддържа адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
- й) познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;
- к) познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях
- л) умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства;

2. Функциониране на образователната институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:

- а) възпитава в демократичните ценности;
- б) насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
- в) утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
- г) изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
- д) създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

IV. НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

- 1. В процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.
- 2. В часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
- 3. В заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
- 4. В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие;
- 5. Интегрирано по учебни предмети.

V. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ РИТУАЛИ

- а) откриване и закриване на учебната година;
- б) официално раздаване на удостоверението за завършен първи клас, удостоверението за завършен начален етап на основната степен, свидетелството за основно образование;

в) награждаване на отличили се ученици и учители;

г) съхраняването на училищното знаме;

д) честването на национални и официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището:

- Честване Деня на народните будители ;
- Отбелязване и отдаване на почит на 19.02. – „Обесването на Васил Левски;
- Честване на 03.03 – Освобождението на България;
- Честване на празника на училището
- Тържествено честване на 24.05 – Ден на славянската писменост и култура

2. ИЗБОР НА УЧИЛИЩНИ ЗНАЦИ И СИМВОЛИ, УЧИЛИЩЕН ХИМН.

А) Символи

1. Знаме на училището.

2. Химн на училището.

3. Лого на училището

Б) Почетни знаци

1. Почетен плакет и грамота за постижения и отличия на ученици и учители

2. Летописна книга

3. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

а) изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти, както и при започването на всеки учебен ден;

б) поставяне на националния флаг на фасадата на училището;

в) издигане на националния флаг на училищни тържества

- на 15.09 - откриване на учебната година – от учител, постигнал забележителни резултати в учебно-възпитателната работа
- на 24.05 - Ден на славянската писменост и култура, от учител, постигнал отлични резултати в работата с ученици

VI. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧАВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

1. Участие в Ученически парламент като форми на ученическо самоуправление;
2. Организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
  - 2.1 Провеждане на благотворителни акции за събиране на дрехи за деца в неравностойно социално положение
  - 2.2. Организиране и участие в Благотворителни концерти и базари в помощ на болни и пострадали в инциденти.
  - 2.3. Съдействие за подпомагане на благородни инициативи от национален характер.
  - 2.4. Благотворителна акция за събиране на учебни помагала за деца в нужда.
3. Поддържане на училищни медии - училищен стен-вестник /информационни табла/, радиопредавания по училищната уредба, интернет страници с активното участие на учениците.
  - 3.1. Интернет страница на училището- информация за участие на учениците в различни изяви- конкурси, състезания, олимпиади, изложби и др.
  - 3.2. Организиране на училищни празници, кампании и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;

Подкрепящи здравето:

- 01. 12. - Световен Ден за Борба срещу СПИН.
- 17. 05. - Национален Ден на спорта.
- 31. 05. - Световен Ден без тютюнопушене – всички класни ръководители.

Подкрепящи толерантността:

- 16. 11. Международен Ден на толерантността – беседа в ЧК, изработване на табла в часовете по изобразително изкуство.
- 25.02. Световен ден за борба с тормоза в училище – мероприятия свързани с деня на розовата фланелка.

Подкрепящи социалната чувствителност:

21. 11. - Световен Ден в памет на жертвите на катастрофи – презентация Танева .

Подкрепящи правата на човека:

24. 10. - Международен Ден на ООН- презентация – П. Георгиева;

01. 06. - Международен Ден на детето – инициативи от начален етап

Подкрепящи опазването на околната среда:

22. 03. - Световен ден на Земята (водата) – презентации

VII. ПОДКРЕПА ЗА МУЛТИКУЛТУРНАТА СРЕДА В УЧИЛИЩЕТО.

1. Общи положения - в СУ „Васил Левски“ се обучават ученици от различни националности: роми, турци и българи. На ниво училище и клас се организират дейности, свързани с успешното интегриране на ученици от малцинствените групи.

VIII. РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ

1.Класните ръководители избират конкретното съдържание на дейностите съобразно рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс, като при определяне конкретните подходи и начини на организация на вътрешните процеси и дейности за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование задължително отчитат етапа и степента, в която се обучават учениците.

2. Дейностите, свързани с интердисциплинарния комплекс се прилагат и при реализацията на Национална програма „На училище без отсъствия“, мярка „Без свободен час“, чиито основни цели са:

2.1. Да помогне на учителите — неспециалисти да обучат учениците на жизнено важни и социални умения за сметка на безцелното и неосмислено прекарване на времето си в „свободните“ часове.

2.2. Да ангажира „свободното“ време на учениците по време на училищната им заетост по жизненоважни за тях въпроси, които в една или друга степен не се разглеждат по същество от учебните програми по учебните предмети от учебния план.

2.3. Да предизвика интереса на обучаваните и да спомогне за тяхната социална ангажираност към проблемите на обществото като цяло и в личен план.

2.4. Разглежданата проблематика да ангажира учениците в училище и в този смисъл да гарантира както живота и здравето им, така и да повиши авторитета и отговорността на училището като обществено значима институция.

3. Основни задачи при реализация на дейностите по Национална програма „На училище без отсъствия”, мярка „Без свободен час”:

3.1. Учениците да участват пряко в дискусии, форуми и дебати по обществено значими и социални въпроси.

3.2. Да се изградят у тях нагласи за грижливо отношение към продуктите на човешкия труд.

3.3. Да се доразвият поредицата от личностни качества като:

3.3.1. Основни житейски умения;

3.3.2. Умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита;

3.3.3. Умения, осигуряващи предприемчивост, прецизност и дисциплинираност;

3.3.4. Умения за вземане на решения;

3.3.5. Умения за отстояване на безопасно поведение и поемане на отговорност.

4. Час на класа, включващ основните следните тематични области, заложиени в приложение № 5 към чл.11, ал.3 от наредба №13:

Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие.
Толерантност и интеркултурен диалог.
Безопасност на движението по пътищата
Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита
Кариерно ориентиране
Превенция и противодействие на корупцията
Електронно управление и медийна грамотност

5. Ученическо самоуправление.

- 5.1. Утвърждаване дейността на ученическия съвет като форма на демократичното училищно самоуправление.
- 5.2. В състава на ученическия съвет влизат представителите на паралелките от IV до VII клас.
- 5.3. Всяка паралелка избира свой ученически съвет, който подпомага дейността на класния ръководител и инициира дейности на ниво клас;
- 5.4. Ученическият съвет има тричленно ръководство, което се избира с гласуване за всяка учебна година.
- 5.6. Редовни заседания на УС се провеждат един път месечно
- 5.7. Ученическият съвет разработва годишен план съобразен с годишния план на училището.
- 5.8. Представители на ученическия съвет имат право да взимат участие в педагогически съвети и в заседания на обществения съвет в училище.

6. Занимания по интереси в групите за целодневна организация на учебния ден

- 6.1 Провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми и възникнали конфликт; спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците.
- 6.2. Грижа за опазване здравето и живота на учениците.
- 6.3. Народни традиции, обичаи и празници.
- 6.4. Безопасност на движението по пътищата.
- 6.5. Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие.
- 6.6. Приложни дейности за изготвяне на подходяща украса за празниците.

7. Интегрирано по учебни предмети

7.1. ЦЕЛИ:

- 7.1.1. Повишаване на качеството на образованието чрез използване на различни образователни иновации.
- 7.1.2. Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.

7.1.3. Създаване на условия за делова и хуманна атмосфера на откритост и гласност, на взаимно доверие при постигане на успехи и неуспехи, трудности и проблеми.

7.2. ФОРМИ:

7.2.1. В процеса на придобиване на общообразователна подготовка по отделни учебни предмети - биология и здравно образование, история и цивилизация, география и икономика.

7.2.2. Интегрирано чрез ориентиране на обучението по общообразователните предмети към придобиване на ключовите компетентности.

7.2.3. Чрез темите, заложи в програмата по мярка „Без свободен час“.

7.2.4. Чрез добри практики – интердисциплинарни уроци.

ИЗГОТВИЛ:

Мария Генова /психолог/